

ere beregnede for Mænd og Kvinder, Kursus, der have en Varighed af fra 8 Dage til en Maaned. Dertil var der efter Loven bestemt et Beløb af 15,000 Kr., dette Beløb er senere blevet forhøjet, saaledes at der paa det nuværende Forslag til Finanslov er foreslaaet et Beløb af 54,000 Kr. Grunden til, at denne Sag er bleven bragt frem ved et Samraad med Ministeren, er den, at man fra Husmandsforeningernes Side har besværet sig over, at man ikke har faaet den Myndighed over Uddelingen af disse Penge, som man mente, at man skulde have, og jeg maa sige, jeg er selv bleven forbavset over, at det ikke er sket, thi ifølge den Overenskomst, der blev sluttet her i Fjor ved Finanslovens 3die Behandling, og som omfatter de Beløb, der gives til det mindre Landbrugs Fremme, tror jeg, det fra alle Sider i Udvalget var Meningen, at Husmandsforeningerne ogsaa skulde have Indfyldelse paa Uddelingen af disse 54,000 Kr. Det fremgaar ogsaa af Forhandlingen i Fjor, jeg skal blot henvisse til nogle Udtalelser af Flertallets ærede Ordfører, det ærede Medlem for Nørresundby (Jensen-Sønderup). Han udtaler følgende: „Endnu skal jeg kun tilføje, at det er en Forudsætning, at Husmandsforeningerne, i Lighed med, hvad der nu er Tilfældet for Landboforeningernes Vedkommende, kunne give Paategning paa Andragender om de korte Kursus, som der i Henhold til særlig Lov kan søges Understøttelse til.“

Det forekommer mig, at det fremgaar af disse Udtalelser, at det var Forudsætningen i Fjor. Men den Forudsætning har ikke holdt stik. Hvad Grunden er, ved jeg naturligvis ikke. Men Sagen er nu dragen frem, og jeg vil haabe, vi kunne faa en anden Ordning saaledes, at Husmændene paa den virkelige afgørende Indfyldelse paa Forvaltningen af disse 54,000 Kr.

Der findes i Betænkningen en ret udførlig oplysende Skrivelse vedrørende Selskabet „Hedebruget“. Foranledningen til, at denne Skrivelse er kommen frem, er given fra Socialdemokratiets Side, fordi det er en Sag, som jeg synes, vi her fra Tingets Side bør følge med den største Interesse. Det vil erindres, at vi fra Socialdemokratiets Side for 2—3 Aar siden rejste denne Sag her i Tinget og stillede Forslag om, at Staten skulde træde direkte støttende til for at opdyrke de af vore Heder, som egnede sig til Opdyrkning. Det lykkedes imidlertid ikke den Gang at faa dette Spørgsmaal gennemført, men vi

havde den Tilfredsstillelse, at et privat Selskab kort efter blev dannet, og at der nu søges og gives Bevillinger til dette private Selskab, der støtter Hededyrkingen. Det oplyses i Skrivelsen, at der er indkommet ikke mindre end 983 Andragender, og at man søgte Hjælp og Støtte til Opdyrkning af over 4,000 Tønder Land Hedejord. Det synes jo heraf at fremgaa, at Sagen er slaaet udmærket an, og at der nu er kommet mere Fart i Hededyrkingen, end der har været tidligere. Statens Bidrag er jo vokset meget hurtigt og er i Aar naaet op til et Beløb af 15,000 Kr. Men man ser ogsaa, at naar denne Forening skal udrette noget, skal det væsentlig være ved Hjælp af Statens Midler. De Midler, Foreningen selv kan komme til at raade over, ville i Forhold til Foretagendets Størrelse kun være ganske smaa og ringe. Skal der udrettes noget, vil det gaa med dette Selskab paa samme Maade som med Hedeselskabet, at det er igennem Statens Midler, den egentlige Virksomhed skal udøves. Nu kan man have et forskelligt Syn paa, om det er rigtigt, at Staten i stor Udstrækning overlader sine Midler til private Foreninger. Jeg havde ønsket, at vi vare gaaede en anden Vej, saaledes at Administrationen af Statens Midler var bleven tillagt Kommunerne. Det vilde have været en heldigere og bedre Vej. Den Vej har man ikke villet gaa her i Folketinget. Det skal nu ske gennem den private Forening „Hedebruget“. Men man vil forstaa, at naar „Hedebruget“ skal yde det, som man mener at ville yde til en Hedeopdyrker, nemlig 18 Kr. pr. Td. Land, naar Jorden er tilsaaet, vil det, naar man hører, at 4,000 Tdr. Land ere anmeldte, komme til at dreje sig om endnu større Summer end den Bevilling, der findes paa Finansloven.

En af Grundene til, at vi fra Socialdemokratiets Side have fremdraget denne Sag i Aar, er den, at vi mene, at naar en Virksomhed som denne hovedsagelig skal bæres og støttes af Statens Midler, vil det ogsaa være rigtigt at forlange, at Staten har sin Repræsentant i en saadan Forenings Hovedledelse. Det gælder ikke alene denne Forening „Hedebruget“, men jeg tænker ogsaa her paa det store Hedeselskab; ogsaa med Hensyn til dette Selskab forekommer det mig rigtigt, om Staten, der jo bidrager med omtrent 300,000 Kr. til Hedeselskabets Virksomhed, havde sin Repræsentant i Hovedledelsen for denne Virksomhed. Det er egentlig det, der har været det bevægende for os til at bringe denne Sag frem, om det ikke vilde være